

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW
DOS13.0812.41.2019

00011912180005

Warszawa, dnia 12 grudnia 2019 r.

18-12-2019
Przydział
Nr.....

Pan
Adam Andrzejewski

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Zielonej Górze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Jednostka kontrolowana

Izba Administracji Skarbowej w Zielonej Górze ul. gen. W. Sikorskiego 2 65-454 Zielona Góra.

Kierownik jednostki kontrolowanej

Pan Adam Andrzejewski - Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze.

(dowód: akta kontroli str. 12-13)

Zakres kontroli

Realizacja wydatków budżetowych w zakresie części 19 - budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe. Kontrolą objęty został okres od dnia 01.01.2018 r. do dnia 31.12.2018 r.

Termin przeprowadzenia czynności kontrolnych

Czynności kontrolne przeprowadzono w Izbie Administracji Skarbowej w Zielonej Górze w dniach od 16.09.2019 r. do 27.09.2019 r.

Podstawa przeprowadzenia kontroli

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ kontrolę na podstawie upoważnienia Ministra Finansów nr DOS2.0812.41.2019 z dnia 11.09.2019 r. przeprowadzili, po okazaniu legitymacji służbowych, kontrolerzy z Departamentu Organizacji Krajowej Administracji Skarbowej:

- Zbigniew Gryciuk – specjalista,
- Tomasz Pawlak – inspektor.

Celem kontroli było sprawdzenie, czy jednostka budżetowa w zakresie wydatkowania środków budżetowych przeznaczonych na funkcjonowanie jednostki przestrzegała zasad legalności, gospodarności, celowości i rzetelności w zakresie wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 1-3)

¹ Dz. U. poz. 1092, ze zm

1. USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO

1.1. Informacje ogólne

W IAS w Zielonej Górze obowiązuje bezdziennikowy system kancelaryjny oparty na jednolitym rzeczowym wykazie akt i informatycznym systemie obiegu dokumentów SZD. Zgodnie z załącznikiem do Wewnętrznej Instrukcji Kancelaryjnej Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze I-KAS/001 – Wykaz rodzajów korespondencji niepodlegającej odwzorowaniu cyfrowemu i wyłączonej z obiegu w SZD w Izbie Administracji Skarbowej w Zielonej Górze, dowody księgowe finansowe i materiałowe dochodów i wydatków (faktury, rachunki, potwierdzenia faktur) zostały wyłączone z obiegu w SZD. Rejestr faktur prowadzony jest w programie SZAFIN.

Na podstawie otrzymanych upoważnień o numerach do kontroli merytorycznej oraz formalnej i rachunkowej uprawnionych jest 5 nw. osób:

- 1) upoważnienie nr 0801-IZZ.013.211.2017,
- 2) upoważnienie nr 0801-IZZ.013.392.2017,
- 3) upoważnienie nr 0801-IZZ.013.380.2017,
- 4) upoważnienie nr 0801-IZZ.013.386.2017,
- 5) upoważnienie nr 0801-IZZ.013.176.2018.

Do zastępowania Głównej Księgowej i zatwierdzania w jej zastępstwie dokumentów upoważnione są trzy nw. osoby, na podstawie wyszczególnionych upoważnień:

- 1) upoważnienia nr 0801-IZZ.013.236.2017, nr 0801-IZZ.013.237.2017, nr 0801-IZZ.013.254.2018, nr 0801-IZZ.013.255.2018, nr 0801-IZZ.013.256.2018, nr 0801-IZZ.013.257.2018;
- 2) upoważnienia nr 0801-IZZ.013.256.2017, nr 0801-IZZ.013.262.2017, nr 0801-IZZ.013.273.2018, nr 0801-IZZ.013.274.2018, nr 0801-IZZ.013.275.2018, nr 0801-IZZ.013.277.2018;
- 3) upoważnienia nr 0801-IZZ.013.389.2017, nr 0801-IZZ.013.390.2017, nr 0801-IZZ.013.260.2018, nr 0801-IZZ.013.261.2018, nr 0801-IZZ.013.262.2018, nr 0801-IZZ.013.263.2018,

We wszystkich kontrolowanych sprawach stwierdzono prawidłowy tryb postępowania, tj. *Arkusz opisu faktury* jest wypełniany przez pracownika, a następnie zatwierdzany przez osoby nadzorujące (kierowników komórek organizacyjnych, Głównego księgowego i Dyrektora IAS). Powyższy tryb jest zgodny z *Zasadami obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w zakresie wydatków, w IAS w Zielonej Górze* (załącznik do zarządzenia Dyrektora IAS Nr 57/2018).

W okresie objętym kontrolą, w ramach nadzoru służbowego:

- nie wystąpiły przypadki stwierdzenia nieprawidłowości podczas kontroli dokumentów księgowych, które skutkowały odmową ich podpisania,
- nie wystąpiły przypadki stwierdzenia nieprawidłowości, które nosiły znamiona przestępstw, wykroczeń lub nadużyć.

(dowód: akta kontroli str. 239-240, 243-244)

1.2. Główny księgowy

W dniu 1.06.2017 r. p. otrzymała do wiadomości i stosowania zakres czynności na stanowisku Głównego księgowego. Dokument wskazywał imiennie dwie osoby zastępujące Głównego księgowego oraz wymieniał m.in.:

1) Obowiązki szczególne:

- zarządzanie pracą pionu finansowo-księgowego m. in. poprzez zapewnienie racjonalnej i właściwej organizacji pracy, sprawdzanie poprawności wykonywanych zadań,
- koordynowanie prowadzenia rachunkowości budżetowej Izby Administracji Skarbowej jako jednostki budżetowej zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami,
- opracowywanie planów finansowych dochodów i wydatków Izby w oparciu o dyrektywne kwoty dochodów i wydatków budżetowych przekazane przez Ministerstwo Finansów,
- sprawowanie nadzoru nad planowaniem budżetowym i sprawozdawczością,
- wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi, tj. podpisywanie czeków, przelewów, zaświadczeń i innych dokumentów,
- nadzór nad terminowym dochodzeniem należności oraz zapłatą zobowiązań izby,
- nadzór nad prowadzeniem spraw dotyczących funduszu nagród,
- sprawdzanie pod względem merytorycznym dokumentów księgowych w zakresie spraw właściwych dla Pionu Finansowo-Księgowego,
- przygotowywanie projektów wewnętrznych aktów prawnych z zakresu zadań realizowanych przez podległe komórki organizacyjne,
- wstępna aproba umów zawieranych przez Izbę pod względem zabezpieczenia środków finansowych,
- podpisywanie korespondencji wychodzącej z pionu finansowo-księgowego w zakresie właściwości merytorycznej,
- dokonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,
- dokonywanie wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych,
- korzystanie z uprawnień faktycznie i formalnie udzielonych przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej, niezależnie od uprawnień wynikających z przepisów i wewnętrznych regulacji w Izbie.
- Wykonywanie innych czynności zleconych przez przełożonego.

2) Uprawnienia:

- uprawnienia do obsługi programu Informatycznego Systemu Obsługi Budżetu Państwa TREZOR,
- uprawnienia do obsługi Zintegrowanego Systemu Poboru Należności i Rozrachunków z UE i Budżetem ZEFIR 2,
- uprawnienia do obsługi programu finansowo-księgowego „SFINKS”,
- uprawnienia do obsługi bankowości elektronicznej Narodowego Banku Polskiego,
- uprawnienia do obsługi programu FoKus - moduł Place,
- uprawnienia do obsługi programu Płatnik,
- uprawnienia do obsługi programu BGK ZLECENIA,
- uprawnienia do obsługi programu e-PFRON,
- uprawnienia do obsługi programu SZD.

3) Odpowiedzialność:

- odpowiedzialność za należyte przechowywanie dokumentów,
- odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową Izby.

Ponadto w tym dniu została upoważniona przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze (dalej: Dyrektora IAS):

1) na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (dalej: u.f.p.) do:

- powadzenia rachunkowości jednostki,
- wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi,
- dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

2) na podstawie art. 53 ust. 2 u.f.p. do:

- zatwierdzania/podpisywania w jego imieniu dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych w Izbie Administracji Skarbowej w Zielonej Górze,
- opatrzenia dokumentu pieczęcią i złożenia podpisu, zgodnie ze wzorem podpisu na karcie podpisów złożonej w banku obsługującym Izbę Administracji Skarbowej w Zielonej Górze,
- podpisywania deklaracji lub informacji z PFRON.

Podobnej treści upoważnienia, jak opisane wyżej, Główna księgowa otrzymała w dniu 22.10.2018r.

Na podstawie dokumentów zawartych w aktach osobowych stwierdzono, że pracownik któremu kierownik jednostki sektora finansów publicznych powierzył w dniu 1.06.2017 r. obowiązki i odpowiedzialność Głównego księgowego nie spełniał wszystkich wymogów określonych w art. 54 ust. 2 u.f.p.

W dniu powierzenia obowiązków Główny księgowy nie spełniał żadnego z poniższych warunków:

- a) nie ukończył ekonomicznych jednolitych studiów magisterskich, ekonomicznych wyższych studiów zawodowych, uzupełniających ekonomicznych studiów magisterskich lub ekonomicznych studiów podyplomowych,
- b) nie ukończył średniej, policealnej lub pomaturalnej szkoły ekonomicznej,
- c) nie był wpisany do rejestru biegłych rewidentów na podstawie odrębnych przepisów,
- d) nie posiadał certyfikatu księgowego uprawniającego do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych albo świadectwa kwalifikacyjnego uprawniającego do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, wydanego na podstawie odrębnych przepisów.

Wyjaśnięć w powyższej sprawie udzielił Naczelnik Wydziału Kadr i Szkoleń oraz Spraw Pracowniczych i Socjalnych, cytując: „*Pani [imię] na dzień wręczenia propozycji zatrudnienia na stanowisku głównego księgowego posiadała wykształcenie średnie i 6 letni staż pracy w księgowości. Dodatkowo odbywała studia podyplomowe na kierunku Rachunkowość i Podatki, co udokumentowała zaświadczeniem z dnia 25 maja 2017 r. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze dokonał zatrudnienia w oparciu o pozytywną opinię komórki kadrowej.*”

Wyżej wymienione studia podyplomowe pracownik, któremu powierzono obowiązki i odpowiedzialność Głównego księgowego ukończył 5.01.2018 r. i z tym dniem spełnił wszystkie wymogi określone w art. 54 ust. 2 u.f.p. Niespełnianie wszystkich wymogów do zajmowania

stanowiska Głównego księgowego w dniu powierzenia obowiązków uznane zostaje za uchybienie.

(dowód: akta kontroli str. 14-24)

1.3 Ustalenia szczegółowe

1.3.1 Plan finansowy jednostki w 2018 roku oraz jego wykonanie

Minister Finansów, pismem z dnia 06.02.2018 r. (znak: FK1.3120.1.2018), poinformował Dyrektora IAS o kwotach dochodów i wydatków budżetowych w 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 25-63)

Dyrektor IAS przyjął w dniu 06.02.2018 r. plan finansowy wydatków budżetowych (budżet Państwa) na rok 2018 dla Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze w następujących kwotach:

WYDATKI

- Rozdział 55003 Bary mleczne – 102 000 zł, z tego:
 - dotacje i subwencje - 102 000 zł;
- Rozdział 75008 Izby skarbowe i urzędy skarbowe - 199 752 000 zł, z tego:
 - świadczenia na rzecz osób fizycznych - 26 077 000 zł
 - wydatki bieżące jednostek budżetowych - 170 575 000 zł, w tym wynagrodzenia z pochodnymi - 152 526 000 zł
 - wydatki majątkowe - 3 100 000 zł
- Rozdział 75095 Pozostała działalność - 2 832 000 zł, z tego:
 - wydatki bieżące - 1 662 000 zł
 - wydatki majątkowe - 1 170 000 zł

RAZEM WYDATKI - 202 686 000 zł

Liczba planowanych etatów:

- członkowie korpusu służby cywilnej - 1 579,00 etaty,
- funkcjonariusze celno-skarbowi - 335,00 etaty,
- pozostali pracownicy - 36,00 etaty.

Natomiast plan finansowy wydatków budżetu środków europejskich na rok 2018 dla Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze obejmował następujące wydatki:

- Rozdział 75095 Pozostała działalność - 982 000,00 zł, z tego:
 - wydatki majątkowe - 982 000,00 zł;

RAZEM WYDATKI - 982 000,00 zł

Plan finansowy Izby Administracji Skarbowej w Opolu na rok 2018 został zmieniony 97 decyzjami Ministra Finansów oraz 44 decyzjami Dyrektora IAS.

Decyzje Dyrektora IAS dotyczące zmian w planie finansowym podpisywane były zgodnie z zapisami § 3 Zarządzenia Ministra Finansów z dnia 08.02.2018 r. w sprawie upoważnienia kierowników jednostek do dokonywania przeniesień wydatków w planach finansowych² z upoważnienia Ministra Finansów z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego

²Dz. Urz. Min. Fin. poz. 11

osoby upoważnionej. Na podstawie przedłożonej kontrolującym dokumentacji dotyczącej planowania budżetowego należy stwierdzić, iż forma sporządzanej na tę okoliczność dokumentacji związanej z dokonywaniem zmian w planie finansowym wydatków budżetowych jest przejrzysta, jednoznaczna w treści i we właściwy sposób prezentuje informacje będące treścią podpisanych przez Dyrektora IAS decyzji zmieniających plan finansowy jednostki. Obowiązująca forma ww. decyzji pozwala jednoznacznie określić zakres dokonywanych zmian oraz plan po zmianach narastająco. W Jednostce funkcjonuje również Plan rzeczowo-finansowy, w którym wyodrębniono planowane wydatki w szczególności większej niż klasyfikacja paragrafów budżetowych oraz z wyszczególnieniem kwot proponowanych do planu rzeczowo-finansowego przez poszczególne komórki organizacyjne.

(dowód: akta kontroli str. 64-88)

O dokonanych na przestrzeni danego miesiąca zmianach planu wydatków Ministerstwo Finansów informowane było w formie przekazywanego comiesięcznie drogą elektroniczną arkusza kalkulacyjnego pn. „Zmiany wydatków oraz etatów w planie finansowym jednostki”.

Plan finansowy wydatków po zmianach, na koniec 2018 r. przedstawiał się następująco:

WYDATKI

- Rozdział 55003 Bary mleczne – 62 000 zł, z tego:
 - dotacje i subwencje - 62 000 zł;
- Rozdział 75008 Izby skarbowe i urzędy skarbowe - 197 290 959 zł, z tego:
 - świadczenia na rzecz osób fizycznych - 13 874 893 zł;
 - wydatki bieżące jednostek budżetowych - 178 318 045 zł, w tym wynagrodzenia z pochodnymi 154 578 183 zł;
 - wydatki majątkowe - 5 098 021 zł.
- Rozdział 75095 Pozostała działalność - 5 391 121 zł, z tego:
 - wydatki bieżące jednostek budżetowych - 3 824 832 zł;
 - wydatki majątkowe - 1 566 289 zł;
- Rozdział 75212 Pozostałe wydatki obronne - 2 000 zł, z tego:
 - wydatki bieżące jednostek budżetowych - 2 000 zł;

RAZEM WYDATKI - 202 746 080 zł

Liczba planowanych etatów po zmianach planu na koniec 2018 r.:

- członkowie korpusu służby cywilnej – 1 538,00 etaty,
- funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej – 357,00 etatów,
- pozostali pracownicy – 35,00 etatów.

Plan finansowy wydatków budżetu środków europejskich po zmianach, na koniec 2018 r. przedstawiał się następująco:

WYDATKI

- Rozdział 75008 Izby skarbowe i urzędy skarbowe - 248 873,00 zł, z tego:
 - wydatki bieżące jednostek budżetowych – 248 873,00 zł, w tym wynagrodzenia z pochodnymi 248 873,00 zł;
- Rozdział 75095 Pozostała działalność - 737 559,00 zł, z tego:
 - wydatki majątkowe - 737 559,00 zł;

RAZEM WYDATKI - 986 432,00 zł

(dowód: akta kontroli str. 89-124)

Zbiorne zestawienie planu finansowego i wykonania wydatków środków budżetu państwa przez Izbę Administracji Skarbowej w Zielonej Górze wg stanu na koniec roku 2018 przedstawia *Tabela nr 1*.

Tabela nr 1

Rozdział wydatków	Rodzaj wydatków	Plan finansowy po zmianach (kwota w zł)	Wykonanie planu finansowego (kwota w zł)	Procentowe wykonanie planu finansowego	Struktura procentowa wykonania wydatków w rozdziale
55003	Dotacje i subwencje	62 000	59 152,00	95,41	100,00
75008	Ryczałty na rzecz osób fizycznych	13 874 893	11 133 264,37	80,24	5,80
	Wydatki bieżące jedn. budżet.	178 318 045	176 157 381,55	98,79	91,71
	(w tym wynagrodzenia z pochodnymi)	154 578 183	154 198 993,06	99,75	80,28
	Wydatki majątkowe	5 098 021	4 787 415,73	93,91	2,49
	Razem 75008		197 290 959,00	192 078 061,65	97,36
75095	Wydatki bieżące jedn. budżet.	3 824 832	3 240 576,71	84,72	68,98
	Wydatki majątkowe	1 566 289	1 457 137,45	93,03	31,02
	Razem 75095	5 391 121	4 697 714,16	87,14	X
75212	Wydatki bieżące jedn. budżet.	2 000	2 000,00	100,00	100,00
					Struktura procentowa BP (łącznie we wszystkich rozdziałach)
Ogółem wszystkie rozdziały Budżet Państwa	Dotacje i subwencje	62 000	59 152,00	95,41	0,03
	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	13 874 893	11 133 264,37	80,24	5,66

	Wydatki bieżące jednostek budżetowych	182 144 877	179 399 958,26	98,49	91,14
	(w tym wynagrodzenia z pochodnymi)	154 578 183	154 198 993,06	99,75	78,34
	Wydatki majątkowe	6 664 310	6 244 553,18	93,70	3,17
SUMA OGÓLEM		202 746 080	196 836 927,81	97,09	X

Z przedstawionych w powyższej tabeli danych wynika, że w ogólnej kwocie wydatków poniesionych we wszystkich rozdziałach klasyfikacji budżetowej na działalność Izby Administracji Skarbowej

w Zielonej Górze największą pozycję stanowiła grupa ekonomiczna wydatków bieżących – 91,14 % (w tym wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 78,34 %). Wykonano je w 98,49 % (w tym wynagrodzenia z pochodnymi – 99,75%).

Drugą co do wielkości grupę ekonomiczną w powyższym zestawieniu stanowią świadczenia na rzecz osób fizycznych, które stanowiły 5,66 % wydatkowanych środków publicznych. Realizacja planu

w tym zakresie wyniosła 80,24 %.

Natomiast wydatki majątkowe stanowiły 3,17 % a realizacja planu wyniosła 93,70 %.

Budżet środków europejskich w zakresie planu finansowego i wykonania wydatków przez Izbę Administracji Skarbowej w Zielonej Górze wg stanu na koniec roku 2018 przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela nr 2

Rozdział wydatków	Rodzaj wydatków	Plan finansowy po zmianach (kwota w zł)	Wykonanie planu finansowego (kwota w zł)	Procentowe wykonanie planu finansowego	Struktura procentowa wykonania wydatków w rozdziale
75008	Wydatki bieżące jedn. budżet.	248 873	236 725,67	95,12	100,00
	(w tym wynagrodzenia z pochodnymi)	248 873	236 725,67	95,12	100,00
	Razem 75008	248 873	236 726	95,12	X
75095	Wydatki majątkowe	1 566 289	1 457 137,45	93,03	100,00
	Razem 75095	1 566 289	1 457 137	93,03	X

					Struktura procentowa UE (łącznie we wszystkich rozdziałach)
Ogółem wszystkie rozdziały Budżet Środków Europejskich	Wydatki bieżące jednostek budżetowych	248 873	236 725,67	95,12	13,98
	(w tym wynagrodzenia z pochodnymi)	248 873	236 725,67	95,12	13,98
	Wydatki majątkowe	1 566 289	1 457 137,45	93,03	86,02
SUMA OGÓLEM		1 815 162	1 693 863	93,32	X

W zakresie środków europejskich 86,02% wydatków stanowiły wydatki majątkowe, które wykonano w 93,03%. Pozostałą kwotę, 13,98 % całości, stanowiły wydatki bieżące jednostek budżetowych, które zostały wykonane w 95,12%.

(dowód: akta kontroli str. 89-124)

1.3.2 Prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych w okresie objętym kontrolą, w Izbie wykorzystywany był program komputerowy *system finansowo księgowy SFINKS* (dalej: program SFINKS),

. Eksploatację programu SFINKS rozpoczęto 1 stycznia 2005 r. Dokumentacja opisująca program SFINKS posiada klauzulę, że system jest zgodny z wymogami ustawy o rachunkowości. Procedura aktualizacji wersji oprogramowania SFINKS określona została w paragrafie 9 ust. 2 załącznika do *Zarządzenia nr 59/2018 z dnia 31.12.2018 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Izbie Administracji Skarbowej w Zielonej Górze* (dalej: *Polityka rachunkowości*). Dokument ten wskazuje, iż cytat: *Z uwagi na częste zmiany wersji ww. programów odstępuje się od wskazywania w Polityce rachunkowości wersji użytkowanych programów albowiem jest ona podawana bezpośrednio przez program po każdym jego uruchomieniu. Przed dokonaniem aktualizacji oprogramowania administrator systemów powinien uzyskać od Dyrektora Izby pisemne zatwierdzenie udostępnionej przez licencjodawcę aktualizacji oprogramowania, zawierające określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.*

Przedłożona do wglądu dokumentacja prowadzona była zgodnie z powyższym zapisem. Pierwsza aktualizacja programu obowiązującego w roku 2018 miała miejsce w dniu 22.12.2017 r. (wersja

10.02). Do końca roku udokumentowano 19 aktualizacji. Ostatnia wersja w 2018 r. nosi numer 10.14 i została zainstalowana 20.12.2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 148-166)

Jednostka posiada dokumentację określającą przyjęte zasady rachunkowości i wprowadzone w formie pisemnej procedury dotyczące zaciągania zobowiązań finansowych, dokonywania wydatków ze środków publicznych, kontroli i obiegu dokumentów, gospodarki majątkiem inwentaryzacji oraz ich przestrzegania, co jest realizacją zapisów art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³ (dalej: Ustawa o rachunkowości).

W wyniku weryfikacji przedłożonych przez jednostkę wydruków ksiąg rachunkowych ustalono, że zawierają one: nazwę jednostki, nazwę danego rodzaju księgi, nazwę programu przetwarzania, oznaczenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i daty sporządzenia oraz automatyczne numerowanie stron, co jest zgodne z wymogami określonymi w art. 13 ust. 4 Ustawy o rachunkowości. Dowody księgowo prawidłowo odzwierciedlają zdarzenia gospodarcze i są kompletne co jest zgodne z zapisami art. 20 i 21 Ustawy o rachunkowości.

(dowód: akta kontroli str. 167-172)

O sposobie archiwizacji ksiąg rachunkowych poinformował Kierownik Działu Rachunkowości Budżetowej, cytat: *W praktyce zbiory danych pochodzące z programu finansowo-księgowego Sfinks archiwizowane są kilku torowo.*

1. *Codzienny backup na dysk sieciowy o godzinie 18:00 (backup szyfrowany algorytmem twofish 256 - aplikacja Ferro 4.8).*
2. *Co 6 miesięcy wymiana dysku sieciowego do innej lokalizacji (do ogniotrwałego sejfu w lokalizacji Batorego 18) aby zabezpieczyć się przed czynnikami fizycznymi (np. pożar). Z tej lokalizacji wraca poprzedni dysk i operacja się zapęła. Dysków ratujących mamy 2 sztuki.*
3. *Przynajmniej raz w roku backup dodatkowy na płytę cd/dvd z zapisem całej bazy rocznej (backup wykonuje się ręcznie po zamknięciu roku obrotowego, a płytę przechowuje się w ogniotrwałym sejfie poza serwerownią) - art. 13 ust. 6 UoR.*

(dowód: akta kontroli str. 126)

Co potwierdza opis systemu ochrony danych księgowych i ich zbiorów zawarty w § 10 Polityki rachunkowości. W ustępie drugim tego paragrafu stwierdzono, iż cytat: *Zasady ochrony informatycznych zasobów rachunkowości (ksiąg rachunkowych prowadzonych z wykorzystaniem programów komputerowych) są składnikiem zasad dotyczący ochrony zasobów informatycznych Izby i podlegają rygorom zapewniającym bezpieczeństwo danych, określonym w przyjętej polityce bezpieczeństwa informacji. Księgi rachunkowe nie są drukowane. Podlegają przechowywaniu wyłącznie w formie elektronicznej, zgodnie z wdrożoną procedurą archiwizacji danych na serwerach Izby, a w zakresie księgi prowadzonej w systemie Zefir 2 - Centrum Informatyki Resortu Finansów.*

Co jest realizacją wymogów określonych w art. 13 ust. 6 Ustawy o rachunkowości.

Przyjęta przez Izbę Administracji Skarbowej w Zielonej Górze technika prowadzenia ksiąg rachunkowych umożliwia wymienione w art. 14 ust. 1 ustawy o rachunkowości uzgodnienie

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.

dziennika z zestawieniem obrotów i sald księgi głównej. Na tę okoliczność Główny księgowy jednostki przedłożył wydruk z programu SFINKS pn. „Porównanie księgi z dziennikiem” dla miesiący styczeń-grudzień 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 133-144)

Poza programem SFINKS część ksiąg pomocniczych, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 i 3 Ustawy o rachunkowości prowadzona jest w Jednostce z wykorzystaniem programów komputerowych wymienionych w § 8 ust. 4 Polityki rachunkowości.

Na podstawie „Raportu z zamykania miesięcy” wygenerowanego z programu SFINKS ustalono, że ostateczne zamknięcie ksiąg rachunkowych w roku 2018 r., nastąpiło w terminie określonym w § 26 ust. 3 *Rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej*⁴ tj. w dniu 15.04.2019 r.

Zamykanie poszczególnych miesięcznych okresów sprawozdawczych następowało w dniach:

- styczeń 2018 r. - 12.02.2018 r.,
- luty 2018 r. - 12.03.2018 r.,
- marzec 2018 r. - 11.04.2018 r.,
- kwiecień 2018 r. - 10.05.2018 r.,
- maj 2018 r. - 11.06.2018 r.,
- czerwiec 2018 r. - 10.07.2018 r.,
- lipiec 2018 r. - 10.08.2018 r.,
- sierpień 2018 r. - 10.09.2018 r.,
- wrzesień 2018 r. - 10.10.2018 r.,
- październik 2018 r. - 09.11.2018 r.,
- listopad 2018 r. - 10.12.2018 r.

Wyjaśnienia dotyczące przyczyny zamknięcia miesiąca marca 2018 r. po terminie złożenia sprawozdania budżetowego Rb-28 złożył kierownik Działu Rachunkowości Budżetowej, cytat: *Sprawozdanie RB-28 zostało przekazane w systemie do obsługi budżetu państwa Trezor 10 kwietnia 2018 r. co potwierdza data na sprawozdaniu wydrukowanym z systemu Trezor. Aby zapewnić zgodność danych księgowych z danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych po sporządzeniu sprawozdań zamykany jest w systemie finansowo-księgowym okres sprawozdawczy (miesiąc).*

W dniu 11 kwietnia 2018 r. stwierdziliśmy błędne księgowanie likwidacji środków trwałych. Aby zapewnić zgodność ksiąg rachunkowych z ewidencją pomocniczą (ewidencja majątku) 11 kwietnia 2018 r. został przywrócony pod nadzorem miesiąc marzec na czas zaksięgowania trzech dokumentów dotyczących środków trwałych (ŚT). W tym czasie nikt inny nie pracował w systemie finansowo-księgowym, a po dokonaniu księgowania okres sprawozdawczy został ponownie zamknięty. Księgowania dotyczące środków trwałych nie mają wpływu na sprawozdania budżetowe.

W załączeniu ostatnia strona zestawienia dowodów księgowych z marca 2018 r. Trzy ostatnie

⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 1911, ze zm.

pozycje zostały wprowadzone 11 kwietnia 2018 r.

W dniu 29.03.2018 r. zostało złożone do Ministerstwa Finansów (w systemie TREZOR) sprawozdanie finansowe Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze, a tym samym został dotrzymany termin określony w art. 52 ust. 1 oraz spełniony wymóg art. 12 ust. 4 Ustawy o rachunkowości.

(dowód: akta kontroli str. 125, 145)

1.3.3 Realizacja wydatków budżetowych, prawidłowość stosowania procedur wewnętrznych, kontrola dowodów księgowych

Wykonane przez Izbę wydatki w 2018 roku, w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, w paragrafie 4210 - zakup materiałów i wyposażenia w układzie narastającym i w poszczególnych miesiącach przedstawia poniższe zestawienie.

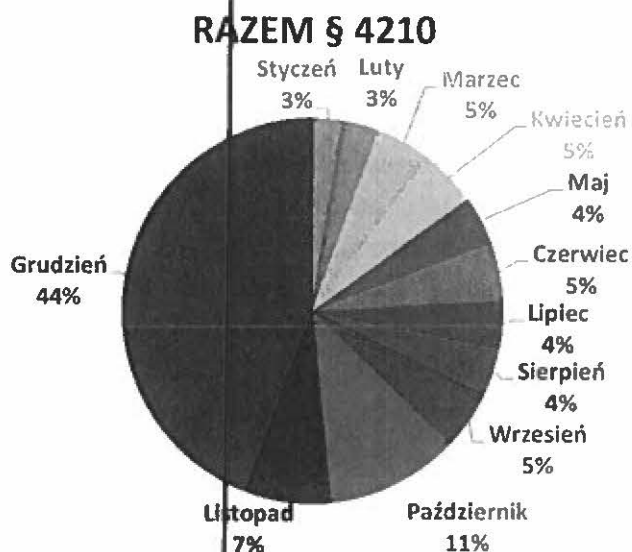
Tabela nr 3

Miesiąc	rozdział 75008		rozdział 75095		rozdział 75212		RAZEM § 4210
	§ 4210 narastająco	§ 4210 wydatki miesiąca	§ 4210 narastająco	§ 4210 wydatki miesiąca	§ 4210 narastająco	§ 4210 wydatki miesiąca	
Styczeń	86 290,59	86 290,59	0,00	0,00	0,00	0,00	86 290,59
Luty	184 834,45	98 543,86	0,00	0,00	0,00	0,00	98 543,86
Marzec	337 316,07	152 481,62	9 875,06	9 875,06	0,00	0,00	162 356,68
Kwiecień	495 229,74	157 913,67	11 150,37	1 275,31	0,00	0,00	159 188,98
Maj	615 211,37	119 981,63	30 416,33	19 265,96	0,00	0,00	139 247,59
Czerwiec	751 119,59	135 908,22	55 321,23	24 904,90	0,00	0,00	160 813,12
Lipiec	877 896,43	126 776,84	61 138,68	5 817,45	0,00	0,00	132 594,29
Sierpień	1 003 944,05	126 047,62	69 841,88	8 703,20	0,00	0,00	134 750,82
Wrzesień	1 165 761,91	161 817,86	74 208,75	4 366,87	0,00	0,00	166 184,73
Pazdziernik	1 539 455,09	373 693,18	79 040,27	4 831,52	0,00	0,00	378 524,70
Listopad	1 782 386,21	242 931,12	79 040,27	0,00	0,00	0,00	242 931,12
Grudzień	2 734 077,86	951 691,65	609 085,04	530 044,77	0,00	0,00	1 481 736,42
SUMA		2 734 077,86		609 085,04		0,00	3 343 162,90

(dowód: akta kontroli str. 89-124)

Strukturę wykonania wydatków budżetowych w 2018 roku, w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, w paragrafie § 4210, przedstawia Wykres nr 1.

Wykres nr 1

Analizę prawidłowości realizowanych wydatków w 2018 roku przeprowadzono na próbie 28 losowo wybranych dowodów księgowych dokumentujących wydatki poniesione w grudniu 2018 r. na łączną kwotę 806 679,77 co stanowi 54% wszystkich wydatków z tego okresu.

Podstawą wyboru dokumentów objętych badaniem stanowił wykaz operacji księgowych z najwyższymi kwotami wydatków z poszczególnych kartotek analityki *Konta 130* (strona MA) *Rachunek bieżący wydatków* w zakresie § 4210. Wydatki tego paragrafu w grudniu stanowią 44% wydatków całego roku budżetowego. O rodzaju poniesionych z tego tytułu wydatków poinformował Główny Księgowy IAS w Zielonej Górze, cytat: *Środki te zostały przeznaczone na wydatki bieżące związane z realizacją zadań przez IAS tj. na wyposażenie i art. biurowe (m. in. meble, fotele, niszczarki, sprzęt agd, klimatyzatory, wentylatory, grzejniki, art. papiernicze i biurowe) – kwota 429.546 zł. Pozostałe zakupy dotyczyły sprzętu do kontroli celno-skarbowej – kwota 67.281 zł, zakupu specjalistycznych szaf na broń – 39.582 zł oraz szaf do przechowywania dokumentów niejawnych – 35 978 zł. W grudniu 2018 r. zakupiono również kompensatory mocy biernej (mające na celu wygenerowanie oszczędności dot. zużycia energii w kolejnych latach) – kwota 16.851, regały jezdne do archiwum – 16.418 zł. Dokonano również koniecznych zakupów sprzętu wynikającego m. in. z wcześniejszych zaleceń po kontroli BHP (oprawy oświetleniowe, podnóżki, apteczki) oraz sprzętu przeciwpożarowego (gaśnice) – łącznie na kwotę 39.150 zł. Zapotrzebowanie na realizację tych wydatków było zbierane przez cały rok, jednakże z uwagi na wcześniejszy brak środków w planie finansowym, nie było realizowane, aż do momentu ustalenia kwoty oszczędności w par. 3020 i wyrażeniu zgody przez Ministerstwo Finansów na dokonanie przedmiotowej zmiany w planie.*

Wyjaśniła także, przyczynę kumulacji tych wydatków w ostatnim miesiącu roku, cytat: *W grudniu 2018 r. jednostka dokonała zakupu w związku z prowadzonym wcześniej dużym postępowaniem przetargowym na zakup sprzętu i oprogramowania (z uwagi na skomplikowany opis przedmiotu zamówienia i pracochłonność przygotowania przetargu, a także długość procedury przetargowej i terminy dostaw) – łączna kwota zakupów sprzętu i oprogramowania to 291.109 zł. Ponadto w miesiącu grudniu 2018 r. poniesiono wydatki w kwocie 151.372 zł w wyniku umów zawartych*

przez IAS Bydgoszcz, która prowadziła postępowanie przetargowe na zakup sprzętu komputerowego na poziomie krajowym.

W ramach środków w rozdziale 75008 w 2018 r. w miesiącu listopadzie dokonano zwiększenia planu finansowego na kwotę 1.410.000 zł w § 4000 ze środków w §3020, które powstały po rozliczeniu w IV kwartale zadania „Szycie umundurowania dla funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej”. Oszczędności dot. środków finansowych przeznaczonych na zakup umundurowania funkcjonariuszy celno-skarbowych. Oszczędności powstały, ponieważ od października 2018 r. weszło w życie nowe rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie umundurowania funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej. W pierwszej kolejności jednak, należało zmienić dokumentację techniczno-technologiczną, aby dokonać kolejno zakupów umundurowania wg nowych wzorów. Dlatego niecelowe było dokonywanie zakupu większej ilości umundurowania uszytego wg starych wzorów w 2018 r., w sytuacji gdy w najbliższym czasie wzory umundurowania ulegały zmianie. W 2018 r. realizowane były jedynie zakupy w zakresie niezbędnym do bieżącego uzupełnienia umundurowania, nie były robione zapasy w Centralnym Magazynie Mundurowym.

(dowód: akta kontroli str. 146-147)

Wydatki w § 4300 - zakup usług pozostałych - wykonane przez Izbę w 2018 roku w układzie narastającym i w poszczególnych miesiącach przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne.

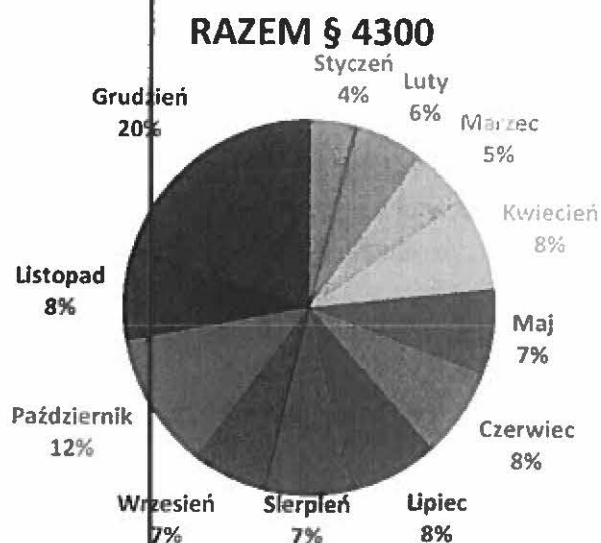
Tabela nr 4

Miesiąc	rozdział 75008		rozdział 75095		RAZEM § 4300
	§ 4300 wydatki narastająco	§ 4300 wydatki miesiąca	§ 4300 narastająco	§ 4300 wydatki miesiąca	
Styczeń	426 333,07	426 333,07	0,00	0,00	426 333,07
Luty	1 086 967,86	660 634,79	0,00	0,00	660 634,79
Marzec	1 643 475,83	556 507,97	41,90	41,90	556 549,87
Kwiecień	2 421 025,94	777 550,11	78 663,50	78 621,60	856 171,71
Maj	3 118 743,69	697 717,75	175 847,08	97 183,58	794 901,33
Czerwiec	3 787 565,31	668 821,62	337 432,09	161 585,01	830 406,63
Lipiec	4 493 301,57	705 736,26	476 134,43	138 702,34	844 438,60
Sierpień	5 193 025,75	699 724,18	574 840,81	98 706,38	798 430,56
Wrzesień	5 770 524,55	577 498,80	703 384,22	128 543,41	706 042,21
Październik	6 563 018,52	792 493,97	1 169 098,07	465 713,85	1 258 207,82
Listopad	7 336 185,66	773 167,14	1 266 701,21	97 603,14	870 770,28
Grudzień	8 538 038,24	1 201 852,58	2 192 508,89	925 807,68	2 127 660,26
SUMA		8 538 038,24		2 192 508,89	10 730 547,13

(dowód: akta kontroli str. 89-124)

Strukturę wykonania wydatków budżetowych w poszczególnych miesiącach 2018 roku, w paragrafie § 4300, przedstawia wykres graficzny nr 2.

Wykres nr 2

Weryfikację prawidłowości realizowanych wydatków w § 4300 przeprowadzono na próbie 20 losowo wybranych dowodów księgowych dokumentujących wydatki poniesione w kwietniu 2018 r. (13 faktur) na łączną kwotę 505 783,84 zł co stanowi 59% wartości wszystkich dokumentów z tego okresu oraz ponadto siedem faktur z marca, lipca i listopada 2018 r.

Podstawą wyboru dokumentów objętych badaniem stanowił wykaz operacji księgowych z najwyższymi kwotami wydatków z poszczególnych kartotek analityki *Konta 130* (strona MA) *Rachunek bieżący wydatków w zakresie § 4300*.

Na podstawie przedstawionych poniżej danych należy stwierdzić, iż kwoty wydatków z tego paragrafu w marcu, kwietniu, lipcu i listopadzie 2018 stanowiąc odpowiednio 5%, 8%, 8% i 8% całości nie odbiegają znacznie od wydatków ponoszonych w innych miesiącach 2018 r.

Na podstawie dowodów źródłowych ustalano rodzaj i celowość wydatków, sprawdzono terminowość regulowania zobowiązań, zgodność wydatków z obowiązującą klasyfikacją budżetową oraz przestrzeganie zasad legalności i rzetelności w zakresie wydatkowania środków budżetowych (kontrola dowodów księgowych). W wyniku analizy zbadanej próby ustalono, że wydatki ujęto w paragrafach zgodnych z *Załącznikiem Nr 4 klasyfikacja paragrafów wydatków i środków* stanowiącym załącznik do *Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*⁵.

W wyniku weryfikacji ustalono, iż:

- dowody księgowe poddane badaniu właściwie odzwierciedlają zdarzenia gospodarcze oraz zostały prawidłowo zadekretowane,
- faktury zostały opatrzone podpisami upoważnionych osób na dowód przeprowadzenia kontroli merytorycznej i kontroli formalno-rachunkowej,
- faktury zostały zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby,
- należności były terminowo regulowane.

(dowód: akta kontroli str. 89-124)

⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.

Natomiast za uchybienie należy uznać wystąpienie przypadków braku wypełnienia rubryki w dokumencie *Arkusz opisu faktury* w polu „Zakupu dokonano i przekazano na potrzeby”.

Przedmiotowa sytuacja miała miejsce w dokumentach dotyczących następujących faktur:

- 1) FA/115/12/T/2018 z dnia 06.12.2018 r. (wydatek dotyczył zakupu 30 szt. klimatyzatorów przenośnych o wartości 53 100,00 zł),
- 2) 430/12/2018 z dnia 03.12.2018 r. (wydatek dotyczył zakupu 200 szt. butelek SIMAX i 10 szt. cylindrów pomiarowych CHL o łącznej wartości 9 434,10 zł),
- 3) 326/SF/DH1/2018 z dnia 17.12.2018 r. (wydatek dotyczył zakupu 10 szt. notebooków o wartości 25 891,500 zł),
- 4) 70/12/2018 z dnia 20.12.2018 r. (wydatek dotyczył zakupu jednego dysku twardego do serwera o wartości 1 249,00 zł),
- 5) FS127/SC/12/2018 z dnia 18.12.2018 r. (wydatek dotyczył zakupu jednego zasilacza komputerowego o wartości 79,00 zł).

Z wyjaśnić Głównego Księgowego wynika, iż cytat: „*W Izbie Administracji Skarbowej w Zielonej Górze przyjęto, że na dokumencie „Arkusz opisu faktury” nie jest wypełniana pozycja „Zakupu dokonano i przekazano na potrzeby”. „Arkusz opisu faktury” zawiera informację na jakie jednostki została rozliczona faktura, w tej pozycji wyszczególniane są jednostki, których dotyczy zakup. Uzupełnianie dodatkowo pozycji „Zakupu dokonano i przekazano na potrzeby” przy jednoczesnym wskazaniu na jakie jednostki została rozliczona faktura powodowałoby powielenie tych samych informacji w dwóch częściach arkusza. W tym zakresie zachowywana jest jednolitość postępowania*”.

(dowód: akta kontroli str. 241-242)

Kontrolujący zwrócili uwagę na fakt, iż treść przekazanych wyjaśnień nie jest zgodna ze stanem faktycznym, ponieważ w przypadku innych kontrolowanych dokumentów pole to było wypełnione, co oznacza iż w IAS funkcjonuje niejednolity tryb postępowania w przedmiotowym zakresie. Powyższe odstępstwa od przyjętego sposobu postępowania ustalonego w *Zarządzeniu Nr 75/2015 Dyrektora IAS z dnia 6.08.2015 r. w sprawie przeprowadzenia wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i kontroli dokonywania wydatków ze środków publicznych w Izbie Skarbowej w Zielonej Górze*, którego załącznik stanowi wspomniany Arkusz nie zostały uwzględnione w obowiązujących w jednostce regulacjach wewnętrznych przez co stanowią ich naruszenie.

Analogiczną sytuację (brak jednolitości postępowania) stwierdzono w przypadku trzech faktur wymienionych w pozycjach 1-3, gdzie nie wypełniono pola „Pozycja/numer inwentarzowy/numer dokumentu OT”.

Ponadto dwie faktury z pozycji 4 i 5 w rubryce „Pozycja/numer inwentarzowy/numer dokumentu OT” zakreślono pole „nie dotyczy” czyli nie oznaczono ich numerami inwentarzowymi. Co prawda z treści operacji gospodarczej wynika, że zakupione podzespoły komputerowe będą wykorzystane w celu remontu lub modernizacji sprzętu komputerowego (czyli nie będą stanowiły oddzielnych składników majątkowych z nadanymi numerami inwentarzowymi) natomiast nie zwalnia to osób dokonujących opisu pod względem merytorycznym od wskazania w jakich urządzeniach (wraz ze wskazanymi numerami inwentarzowymi) będą zamontowane co by pozwoliło na ewentualną weryfikację ich faktycznego miejsca użytkowania. Taka informacja nie została zamieszczona na dołączonej do ww. faktur dokumentacji: arkusza opisu faktury, zapotrzebowaniu na realizację zamówienia publicznego, potwierdzeniu realizacji zamówienia publicznego.

(dowód: akta kontroli str. 173-218, 241)

Wymienione wyżej Zarządzenie Nr 75/2015 nie zostało zmienione w pierwszej połowie 2017 r. w związku z utworzeniem KAS. Wyjaśnienia dotyczące przyczyny tego stanu rzeczy złożył Główny księgowy, cytując: *Komórki rachunkowości budżetowej w 2017 roku i 2018 roku były obciążone z wielokrotną ilością zadań wynikających z wdrożenia KAS, przejęciem obsługi finansowej nowej jednostki KAS – Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego oraz zwiększonej ilości osób zatrudnionych i pełniących służbę. W pierwszej kolejności realizowano zadania wynikające z przepisów*

oraz niezbędne dla zapewnienia ciągłości i jednolitości działania finansowego i terminowego realizowania płatności. Jednocześnie należy zaznaczyć, że zadania w zakresie oceny celowości wydatkowania środków publicznych realizuje Zespół ds. opiniowania wydatków publicznych, powołany decyzją nr 577/2017 z 11 października 2017 r., w którego skład wchodzi m.in. Główny Księgowy, Naczelnik Wydziału Logistyki, Naczelnik Informatyki, Kierownik Działu Planowania i Kontroli Finansowej. W decyzji powołującej szczegółowo określono zadania Zespołu oraz sposób jego działania. Przyjęte rozwiązanie dotyczące kolektywnej oceny zgłoszonych zapotrzebowań zapewnia obiektywną ocenę celowości zaciągania zobowiązań finansowych. Analiza i weryfikacja przez Zespół zgłoszonych potrzeb oraz określenie źródeł ich finansowania zapewniają dokonywanie wydatków w sposób oszczędny i wydajny, w granicach określonych planem finansowym.

Nowa regulacja dotycząca powyższego zagadnienia obowiązuje od dnia 21.12.2018 r. w formie *Instrukcji w sprawie przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i kontroli dokonywania wydatków ze środków publicznych (I-KAS/024 - wydanie 01).*

(dowód: akta kontroli str. 418)

W trakcie kontroli sprawdzono prawidłowość wykonania wydatków budżetowych w § 4580 *Pozostałe odsetki*. Wydatki z tego tytułu w rozdziale 75008 stanowiły kwotę 3 849,50 zł. Zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami Głównego Księgowego na powyższa kwotę składają się trzy pozycje, cytując:

- 1) Kwota 960,41 zł – odsetki od dnia 01 kwietnia 2017 r. do dnia wypłaty odprawy pieniężnej, która była należna zgodnie z ustawą z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2016 r. poz. 1474 ze zm.).
- 2) Kwota 349,83 zł – odsetki od dnia 01 września 2017 r. do dnia wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 2014 r. oraz 2015 r. Powyższy zaległy urlop wypoczynkowy wynikał z zatrudnienia pracownika w jednym z urzędów skarbowych województwa lubuskiego przed konsolidacją w 2015 roku procesów pomocniczych w administracji podatkowej.
- 3) Kwota 2.539,26 zł – ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 28 lipca 2014 r. do dnia wypłaty środków zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 16 lutego 2018 r., sygn.. akt VCa 25/18.

Ad 1

Dodatkowych wyjaśnień udzielił Naczelnik Wydziału Kadr i Szkoleń oraz Spraw Pracowniczych i Socjalnych, cytując: *Odsetki są związane z wypłatą odprawy pieniężnej ... Są następstwem odmowy*

przyjęcia przez Panią ... warunków pracy zaproponowanych wypowiedzeniem zmieniającym z dnia 02 grudnia 2016 r. oraz zmianą podstawy zwolnienia wskazaną w świadectwie pracy dokonaną na podstawie prawomocnego wyroku z dnia 27 czerwca 2017 r. sygn. akt IV P 137/17 Sądu Rejonowego w Zielonej Górze ...Kwestia ustalenia faktycznej podstawy prawnej rozwiązania stosunku pracy w tej sytuacji była przedmiotem sporu sądowego zainicjowanego przez pracownicę i zakończonego ww. wyrokiem.

Ad 2

Dodatkowych wyjaśnień w tym zakresie udzielił Naczelnik Wydziału Kadr i Szkoleń oraz Spraw Pracowniczych i Socjalnych, cytat: *Do momentu konsolidacji Pani ... zatrudniona była u dwóch pracodawców (Izba oraz Urząd Skarbowy), natomiast po konsolidacji u jednego pracodawcy. Pani ... pismem z dnia 28 grudnia 2017 r. zwróciła się do Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze, jako następcy prawnego Lubuskiego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze, o wypłatę należnych jej świadczeń w okresie zatrudnienia w Lubuskim Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze. Po analizie akt sprawy Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze uznał prawo pracownika do otrzymania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy ze stosunku pracy w Lubuskim Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze i wypłacił go wraz z odsetkami.*

Ad 3

Dodatkowych wyjaśnień w tym zakresie udzielił Radca prawny IAS w Zielonej Górze, cytat:

W kwietniu 2015 r. powód ... wystąpił z pozwem o zapłatę przez Skarb Państwa – NUS w Gorzowie Wlkp. kwoty: 19.896,99 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23.07.2014 r. Roszczenie związane było z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lipca 2013 r. sygn. akt SK 18/09, który to wyrok dotyczył niezgodności z Konstytucją art. 20 ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych („nieujawnione źródła”). Wyrokiem z dnia 19.10.2017 r. wydanym w sprawie sygn. akt I C 388/15, Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. 1) umorzył postępowanie co do kwoty: 3.275,22 zł., 2) oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Wskutek apelacji powoda Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. V Wydział Cywilny wyrokiem z dnia 16 lutego 2018 r. sygn. akt V Ca 25/18: 1) zmienił zaskarżony wyrok i zasądził od pozwanego NUS w Gorzowie Wlkp. kwotę: 8.860,69 zł z ustawowymi odsetkami od 28 lipca 2014 r. do dnia zapłaty w pozostałej części powództwo oddalił.

(dowód: akta kontroli str. 219-238)

1.3.4 Zarządzanie mieniem państwowym zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki i zachowaniem szczególnej staranności

Określone w ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym⁶ oraz Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 kwietnia 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania niektórymi składnikami majątku Skarbu Państwa⁷ zasady prawidłowej gospodarki składnikami rzeczowymi majątku ruchomego oraz prawami na dobrach niematerialnych (zwanymi dalej SRMR) zostały uszczegółowione Instrukcją określającą zasady gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego oraz praw na dobrach niematerialnych Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze, urzędów skarbowych województwa lubuskiego oraz Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego ((I-KAS/012):

⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 1302 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 729

- wydanie 03 - obowiązujące w okresie od 14.11.2017 r. do 15.11.2018 r.
- wydanie 04 - obowiązujące w okresie od 16.11.2018 r.

W ww. zarządzeniu określono, m.in.:

- sposób ewidencji SRMR,
- zasady powierzenia odpowiedzialności i obowiązków w zakresie SRMR,
- odpowiedzialność i obowiązki w zakresie gospodarki SRMR,
- sposób powierzenia SRMR użytkownikom,
- ocenę przydatności SRMR oraz wartości niematerialnych i prawnych do użytkowania oraz likwidacji.
- szczególne zasady postępowania w przypadku powstania szkody lub niedoboru w SRMR.

W celu weryfikacji prowadzonej przez Jednostkę dokumentacji z przedłożonego przez kierownika Działu Zamówień Publicznych wykazu wszystkich faktur z 2018 r. (paragraf 4210) wybrano próbę 16 faktur i związanych z nimi dokumentów magazynowych. Na tej podstawie ustalono, że w jednym przypadku, dotyczącym faktury nr 326/SF/DH1/2018 z dnia 17.12.2018 r. (wydatek w kwocie

25 891,50 zł dotyczył zakupu 10 szt. notebook ECCPC), na arkuszu opisu faktury nie zamieszczono wymaganej tam informacji o nadanych komputerom numerach inwentarzowych. Co stanowi uchybienie ponieważ zawierzenie do wypłaty faktury z niekompletnym arkuszem opisu faktury było naruszeniem zapisów § 6 ust. 2 i 12 *Zarządzenia Nr 75/2015*, dotyczącego sposobu dokonywania kontroli merytorycznej i kontroli wstępnej Głównego księgowego.

Ponadto kontrolujący zweryfikowali czy lokalizacja miejsca użytkowania notebooków (w jednostkach mających siedzibę na terenie Zielonej Góry) jest zgodna z informacjami zawartymi w dokumentach OW. We wszystkich przypadkach sprzęt znajdował się w lokalizacjach określonych w dokumentach magazynowych.

(dowód: akta kontroli str. 245-266, 267-292, 293)

1.4. Kontrola funkcjonalna w zakresie prawidłowości ewidencji i wydatkowania środków budżetowych

Zagadnienie kontroli funkcjonalnej regulowało w Izbie *Zarządzenie Nr 41/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze z dnia 24 czerwca 2017 r. w sprawie sprawowania kontroli funkcjonalnej wykonywanej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Izbie Administracji Skarbowej w Zielonej Górze oraz podległych urzędach*

woj. lubuskiego. W oparciu o to zarządzenie osoby dokonujące kontroli funkcjonalnej wypełniają formularz pn. *Informacja o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej* stanowiący Załącznik nr 1 do ww. zarządzenia.

W roku 2018 przeprowadzono w pionie finansowo-księgowym 113 kontroli funkcjonalnych, z tego:

1) w Dziale Płac

a. Główny Księgowy przeprowadziła 11 kontroli w zakresie:

- terminowości wypłat dodatków orzecznich dla pracowników,
- terminowości wypłat wynagrodzeń prowizyjnych dla pracowników US województwa lubuskiego,

- terminowości wypłat dodatków kontrolerskich dla pracowników US województwa lubuskiego.
 - b. Kierownik Działu Plac przeprowadziła 20 kontroli w zakresie:
 - terminowości wypłat dodatków kontrolerskich dla pracowników US województwa lubuskiego,
 - terminowości wypłat wynagrodzeń prowizyjnych dla pracowników US województwa lubuskiego,
 - terminowości wypłat dodatków orzecznich dla pracowników.
- 2) w Dziale Rachunkowości Budżetowej
- a. Główny Księgowy przeprowadziła 6 kontroli w zakresie:
 - terminowości sporządzania wybranych sprawozdań budżetowych Rb-27 i Rb-28.
 - b. Kierownik Działu Rachunkowości Budżetowej przeprowadził 12 kontroli w zakresie:
 - wszystkich sprawozdań budżetowych za poszczególne miesiące 2018 r.
- 3) w Dziale Planowania i Kontroli Finansowej
- a. Główny Księgowy przeprowadziła 35 kontroli w zakresie:
 - terminowości przekazywania dochodów budżetowych na centralny bieżący rachunek Budżetu Państwa w wybranych miesiącach 2018 r.,
 - poprawność rozliczenia pobranych przez funkcjonariuszy środków finansowych z przeznaczeniem na przeprowadzenie eksperymentu na automatach o niskich wygranych,
 - prawidłowości rozliczania zaliczek wypłaconych na pokrycie wydatków związanych z podróżami służbowymi,
 - terminowość przekazywania do Ministerstwa Finansów zestawienia zmian wydatków oraz etatów w planie finansowym za wybrane miesiące roku 2018,
 - terminowość przekazywania do Ministerstwa Finansów zestawienia wyroków sądowych za grudzień 2017 r.
 - b. Kierownik Działu Planowania i Kontroli Finansowej przeprowadził 29 kontroli w zakresie:
 - terminowości przekazywania dochodów budżetowych na centralny bieżący rachunek Budżetu Państwa w wybranych miesiącach 2018 r.,
 - prawidłowości rozliczania zaliczek wypłaconych na pokrycie wydatków związanych z podróżami służbowymi,
 - poprawność rozliczenia pobranych przez funkcjonariuszy środków finansowych z przeznaczeniem na przeprowadzenie eksperymentu na automatach o niskich wygranych,
 - terminowość przekazywania do Ministerstwa Finansów zestawienia zmian wydatków oraz etatów w planie finansowym za wybrane miesiące roku 2018.

(dowód: akta kontroli str. 306-417)

1.5. Realizacja wniosków kontroli instytucjonalnej w zakresie prawidłowości wydatkowania środków budżetowych

W roku 2018 Najwyższa Izba Kontroli nie przeprowadzała w IAS w Opolu kontroli w zakresie - *Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.*

2. OCENA KONTROLOWANEGO OBSZARU

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Powyższa ocena wynika z przyjętych kryteriów kontroli oraz uwzględnia rodzaj i ilość stwierdzonych uchybień.

Na pozytywną ocenę z uchybieniami, zasługuje fakt, że działania Dyrektora IAS w zakresie realizacji planu finansowego jednostki budżetowej w 2018 r. (w odniesieniu do wydatkowania środków budżetowych) dokonywane były w granicach określonych w planie finansowym, wynikały z potrzeb jednostki i służyły realizacji jej zadań.

Do uchybień zaliczyć należy:

- powierzenie obowiązków Głównego księgowego osobie, która w dniu powierzenia nie spełniała wszystkich wymogów do zajmowania stanowiska głównego księgowego jednostki finansów publicznych,
- występowanie przypadków braku kompletnego wypełnienia rubryk w dokumencie *Arkuszu opisu faktury*,
- stosowanie procedur nieuregulowanych w zarządzeniu dotyczącym przeprowadzenia wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i kontroli dokonywania wydatków ze środków publicznych.

3. ZALECENIA POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe wyniki kontroli, działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 *ustawy o kontroli w administracji rządowej* zalecam:

- stosowanie procedur zgodnie z obowiązującym w Jednostce zarządzeniem dotyczącym przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i kontroli dokonywania wydatków ze środków publicznych,
- zatrudniać na stanowiska wymagające odpowiednich kwalifikacji, osoby spełniające wymogi określone w przepisach prawa,
- kompletnie wypełniać *Arkusze opisu faktury*, zgodnie z obowiązującym wzorem formularza,

Ponadto zalecam, w przypadku zakupu podzespołów komputerowych lub innych SRMR, które nie będą stanowiły oddzielnych składników majątkowych, zamieszczać na fakturze lub *Arkuszu opisu faktury* informację w jakich SRMR składniki te będą zamontowane.

4. POUCZENIE

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej proszę o przedstawienie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Ponadto kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 9 miesięcy od daty udzielenia odpowiedzi o sposobie wykonania przedstawionych zaleceń – przekazuje informację o rezultatach ich wdrożenia.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ww. ustawy, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z upoważnienia Ministra Finansów

Zastępca Dyrektora
Departamentu Organizacji
Krajowej Administracji Skarbowej

Marzena Dąbrowska